

Forslag til nye regler for valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet

Høringen frå Gjesdal kirkelige fellesråd

Dette er en omfattende høring som er krevende for et fellesråd å sette seg inn i. Vi ber om høringer senere vil bli mer pedagogisk fremstilt og lettere tilgjengelig, slik at frivillige i fellesråd og sokneråd lettere kan ta stilling til slike viktige dokumenter. Vi ser også at det er fellesråd og menighetsråd som ikke har blitt invitert med i høringen, noe kirkerådet må vurdere tiltak inn imot.

Overordnet om høringen

Det er i dag to sett med regler; 1) regler for valg av sokneråd på den ene siden, og 2) regler for valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet på den andre siden. De ulike regelsettene henger tett sammen og må sees i sammenheng, og dei har flere koplinger seg imellom. Kyrkjerådet foreslår å slå disse to regelsettene sammen til ett sett regler, og dette er noe vi støtter.

Kirkerådet foreslår at kirkevalgreglene som et utgangspunkt blir lagt så tett opp til valglovens bestemmelser om valg til kommunestyre, fylkesting og Stortinget som mulig. Bakgrunnen for dette er et ønske om å ivareta velgerene ved at den kirkelige valgordningen blir gjennomført på en måte som er mest mulig kjent fra ordinære valg.

2.1 Direktevalg eller kombinasjonsvalg.

Vi ser det slik at dagens ordning med kun direktevalg ikke gir formelle linjer mellom de ulike soknerådene og bispedømmeråd/kirkemøte. Dette er en organisatorisk svakhet.

Vi er av den oppfatning at en gjennomgåande representasjon vil være med på å styrke legitimiteten til og sammenhengene mellom de ulike valgte råd og organ.

Ideelt sett bør en derfor ha et kombinasjonsvalg, der tre leke medlemmer blir valgt i direkte valg og fire leke medlemmer blir valgte av og blant dei innvalgte medlemmene i soknerådene. Disse bør fremmest av en egen nominasjonskomité, etter at valget av sokneråd er gjennomført.

Vi mener derfor at det må innføres eit kombinasjonsvalg, og at dette ikke blir valgfritt og regionalt tilpasset.

2.2 Flertalls – og forholdstallsvalg

Her ønsker vi at pkt. 2 skal gjelde. Alle lister må stille likt og ha samme frister.

Om det blir forskjellige frister som pkt 3 gir mulighet til, så er det er fare for at nye lister kommer opp som ein protest mot de listene som alt foreligger - fordi ein er misfornøyd med listene/ kandidatane.

Vi støtter at det kan åpnes opp for suppleringsnominasjon. Men da må dette gjelde alle lister, ikke bare nominasjonskomiteens liste.

2.3 Tilskudd

Alle skal ha samme mulighet for informasjon. Men en må ikke skape forventningar om store støttebeløp. Støtten må være avgrenset til en listestøtte med eit maksimalt beløp på kr. 75.000 pr liste pr. bispedømme.

2.4.1. Personlige stemmer og strykninger

Vi er av den mening at demokratiet fungerer best og valget er mest mulig reelt om det blir åpnet opp for muligheten til å stryke på listene. Derfor må dette være en reell mulighet.

2.4.2 Sperregrense

Vi ønsker ingen sperregrense for personlige stemmetal i personvalget (jfr. pkt . 3)

2.4.3 Stemmetillegg

Vi ønsker at det bør innføres en ordning med stemmetillegg ved valg av sokneråd, men ikke ved valg av bispedømmeråd/kirkemøte.

2.5.2 Stemmegiving

Vi støtter det fremlagte forslaget om mulighet for valg i andre sokn. Noen mennesker er engasjert i andre mengiheter enn i bodstedssokn.

3.2.2 Manntall

Vi støtter ikke ein ny skjeringsdato for medlemsregisteret på 1. september. Vi ønsker å beholda de samme reglene som de offentlige valgene opererer med, nemlig 30. juni i valgåret.

4.2.4. Stemmesedler

(4.2.4.1) Ved en sentral trykkeprosess av stemmesedler får en forholdsvis store kostnader i trykking og distribusjon, og en har heller ingen garanti for at en har nok stemmesedler - eller at det blir alt for mange som da må makuleres. Vårt råd er at en ut fra et praktisk og miljømessig synspunkt er at hvert fellesråd trykker opp det antallet stemmesedler som en har behov for.

4.4 Frehåndsstemmer

Det bør presiseres at det må være anledning til å avgi stemme på (minimum) ett kirkekontor i hver kommune.

7.2 Økonomiske og administrative konsekvenser

Valget er stort og et prosjekt som krever mange ressurser lokalt. En bør derfor i større grad avgrense den økonomiske ressursbruken både sentralt og på bispedømmenivå, slik at de enkelte valgstedene – soknerådene – får den nødvendige økonomien til å gjennomføre valget på en god og respektabel måte.

Når en ser på den økonomiske ressursbruken ved valget i 2015, er vi kritiske til at bare kr 29 mill. er brukte lokalt av en samlet sum på kr 81,5 mill.

Ålgård 14.juni 2017

Lars Arne Ueland, Leder av Gjesdal kirkelige fellesråd

